

Sygn. akt I ACa 184/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Jan Dela (spr.)
Sędziowie:	SA Grażyna Demko SO del. Barbara Frankowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Renata Rusinek

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2017 r. na rozprawie sprawy

z wniosku **Dyrektora Zakładu Karnego w R.**

z udziałem **K. B.**

przy udziale **Prokuratora (...) w R.**

o uznanie za osobę stwarzającą zagrożenie

na skutek apelacji **uczestnika K. B.**

od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. akt I Ns 208/16

p o s t a n a w i a:

I. **oddalić** apelację,

II. **przyznać** od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Rzeszowie adwokatowi D. K. wynagrodzenie w kwocie 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Grażyna Demko SSA Jan Dela SSO del. Barbara Frankowska

Sygn. akt I ACa 184/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Dyrektor Zakładu Karnego w R. złożył do Sądu Okręgowego w Rzeszowie wniosek o uznanie uczestnika K. B. za osobę stwarzającą zagrożenie w rozumieniu ustawy z dnia 22.11.2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U z 2014r., poz. 24 ze zm.).

Uzasadnieniem powyższego wniosku była okoliczność, iż uczestnik został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bielsku Białej za czyny określone m.in. w art. 197 § 1 kk, 200 kk, 157 § 1 kk, 40 § 2 kk, 62 kk oraz 189 § 1 i 2 kk, popełniane w latach 1995 – 2005r, za co został skazany na karę łączną 12 lat pozbawienia wolności.

Jest to pierwszy pobyt uczestnika w warunkach izolacji więziennej. Koniec kary uczestnika przypada na dzień 1.05.2017 r.

Na podstawie opinii psychologicznych i psychiatrycznych o stanie zdrowia i istnieniu niepsychotycznych zaburzeń psychicznych uczestnika wnioskodawca podnosił, że spełnia on także przesłanki określone w art. 1 pkt. 1 i 2 przytoczonej wyżej ustawy z 22.11.2013 r.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności uczestnik był objęty szeregiem oddziaływań wychowawczych. Analiza dokumentacji oraz opinie psychologiczno – psychiatryczne wskazują, że zdiagnozowane zostały u uczestnika zaburzenia osobowości w postaci osobowości dysocjalnej oraz zachowania wskazujące na złożoną dewiacyjność pod postacią raptofilii, pedofilii oraz sadyzmu seksualnego. Opinie psychologa i psychiatry potwierdzają występowanie zaburzeń osobowości uczestnika, nie wykluczają prawdopodobieństwa faktu popełnienia w przyszłości czynu zabronionego wymienionego w art. 1 pkt. 3 wyżej wymienionej ustawy.

Do wniosku dołączone zostały opinie psychiatryczno – psychologiczne sporządzone w 2016 r.

Uczestnik K. B. wnosił o oddalenie wniosku.

Prokurator Okręgowy w Rzeszowie przyłączał się do wniosku wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanowieniem z dnia 2.02.2017r. sygn. akt I Ns 208/16 uznał uczestnika K. B., syna B. i M., ur. (...) w B. za osobę stwarzającą zagrożenie w rozumieniu art. 1 ustawy z 22.07.2013 r. (Dz. U z 2014r. poz. 24 ze zm). Orzekł umieszczenie go w Krajowym Ośrodku (...). Zarządził pobranie od uczestnika K. B. wymazu ze śluzówki policzków w celu przeprowadzenia analizy (DNA), pobranie od uczestnika odcisków linii papilarnych, wykonanie zdjęć, szkiców i opisów wizerunku uczestnika i umieszczenie wyników analizy DNA, odcisków linii papilarnych, zdjęć, szkiców i opisów wizerunków w odpowiednich bazach i zbiorach danych, o których mowa w ustawie z 6.04.1990 r. o Policji. Przyznał pełnomocnikowi uczestnika z urzędu adwokatowi D. K. wynagrodzenie w kwocie 295,20 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Uzasadniając powyższe postanowienie Sąd ustalił, że K. B. ur. (...) w B. wychowywany był przez obojga rodziców. Oboje rodzice nadużywali alkoholu. Uczestnik ma starszą o 5 lat siostrę. Edukację szkolną rozpoczął w Szkole Podstawowej, którą kontynuował w zasadniczej Szkole Zawodowej uzyskując wykształcenie mechanika maszyn i urządzeń. Pracował w kilku zakładach pracy pobierając także zasiłek dla bezrobotnych przez okres 1 roku.

Odbył zasadniczą służbę wojskową. W 2002 r. w wieku 28 lat zawarł związek małżeński, z którego ma małoletniego syna.

Gdy syn miał zaledwie kilka miesięcy uczestnik został aresztowany. Uczestnik nie utrzymuje z synem żadnego kontaktu. Obecnie jest rozwiedzony. W stosunku do syna został pozbawiony praw rodzicielskich. Już jako nieletni miał pierwszy konflikt z prawem z powodu włamania się do domu sąsiadów. W wieku 20 lat został skazany za włamanie się do baru.

Sąd Okręgowy w Bielsku Białej wyrokiem z 14.09.2006 r. sygn. akt III K 23/06 skazał uczestnika za to, że :

- 25.05.1995 r. działając ze szczególnym okrucieństwem w S. doprowadził do obcowania płciowego 8 – letnią M. Ł. w ten sposób, że używając przemocy polegającej na przytrzymywaniu nieletniej, zakneblowaniu jej ust, skrępowaniu jej rąk sznurkiem, a następnie położeniu jej na brzuch doprowadził do odbycia stosunku płciowego, przy czym małoletnia

doznała obrażeń ciała w postaci rozerwania krocza, błony dziewiczej i pochwy, zaś na klatce piersiowej pod lewym sutkiem i w okolicy mostka oraz pod prawym łukiem żebrowym otarcia naskórka pod postacią mocnego zaróżowienia, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni tj. za czyn z art. 197 §1 i 3 kk w zw. z art. 200 kk i w zw. z art. 157 § 1 kk i w zw. z art. 11 § 2 kk.

- 11.06.1997 r. w W. w woj. (...) doprowadził 9 – cioletnią D. M. do poddania się czynności seksualnej w ten sposób, że używając przemocy wobec małoletniej zaciągnął ją do lasu, a następnie po skrępowaniu rąk sznurkiem, zakneblowaniu ust i przywiązaniu oczu, rozebrał jej dolne części garderoby i dotykał ją po pośladkach, tj. o przestępstwo z art. 200 kk,

- w tym samym miejscu i czasie jak wyżej, działając ze szczególnym okrucieństwem doprowadził małoletnią 13 – letnią A. M. do obcowania płciowego, w ten sposób, że używając przemocy zaciągnął ją do lasu, a następnie po skrępowaniu i zakneblowaniu przewrócił na podłogę, przywiązał nogi do drzewa i rozciął spodnie, następnie w obecności D. M. doprowadził małoletnią A. M. do obcowania płciowego powodując rozerwanie błony dziewiczej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 197 § 1 i 3 kk w zw. z art. 200 kk i w zw. z art. 157 § 1 kk i w zw. z art. 11 § 2 kk.

- 21.12.2004 r. w P. używając przemocy pozbawił wolności 9-letnią M. D. poprzez zamknięcie jej w bagażniku samochodu osobowego marki S. (...) i po przewiezieniu jej w ustronne miejsce w samochodzie rozebrał ją do naga, a następnie przytrzymując ją za ramiona doprowadził do obcowania płciowego poprzez wkładanie członka w odbyt, całowania małoletniej i dotykania jej po całym ciele skutkiem czego doznała obrażeń ciała w postaci otarcia naskórka powyżej prawego łuku brwiowego z krwiakiem podskórnym, otarcia barku, stłuczenia głowy, otarcia lewego policzka i uda lewego, które to obrażenia naruszyły czynności ciała na okres powyżej 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 197 § 1 kk w zw. z art. 189 § 1 kk i w zw. z art. 200 kk w zw. z art. 157 § 1 kk i art. 11 § 2 kk.

- 5.05.2005 r. w W. i U. woj. (...) działając ze szczególnym udrczeniem, przemocą polegającą na użyciu paralizatora, obezwładnił 16 – letnią D. M. pozbawiając ją wolności poprzez zamknięcie w bagażniku samochodu osobowego S. (...) i po przewiezieniu jej w ustronne miejsce zakneblował usta, rozebrał D. M. do naga, przywiązał ręce do drzew i w zamiarze zaspokojenia popędu płciowego, doprowadził do obcowania płciowego, powodując u w/w rozerwanie błony dziewiczej, po czym używając wobec pokrzywdzonej paralizatora, znęcał się nad nią ze szczególnym okrucieństwem raniąc ją i powodując dodatkowe obrażenia ciała w postaci licznych drobnych oparzeń I stopnia, wybroczyn zgrupowanych w okolicy skóry pod brodą, śladów oparzeń nad spojeniem łonowym i na podbrzuszu, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 197 kk w zw. z art. 189 § 1 kk, w zw. z art. 200 kk i w zw. z art. 157 § 1 kk, w zw. z art. 11 § 2 kk.

Uczestnik odbywa łącznie karę 12 lat pozbawienia wolności, której koniec przypada na 1 maja 2017r.

Początkowo karę pozbawienia wolności K. B. odbywał w Areszcie Śledczym w K. deklarując chęć podjęcia terapii w związku z popełnionymi przestępstwami. Z własnej woli nie zgłaszał się na konsultację z psychologiem. Następnie K. B. przebywał w Areszcie Śledczym w K.. Od 24 czerwca 2013r. uczestnik przebywa w Zakładzie Karnym w R. w oddziale terapeutycznym. Po przyjęciu do tego oddziału zaproponowano mu terapię grupową dla przestępców seksualnych, czym wyraził zainteresowanie.

Wobec popełnionych czynów nie odczuwał silnego dyskomfortu psychicznego. Nie wyrażał realnego żalu za swoje czyny – nie odczuwał go.

Przejawiał wycofanie emocjonalne, skłonność do tłumienia i powolnego narastania napięcia z próbą jego rozładowania w sposób pośredni. Przedstawiał siebie jako pozytywny obraz osobowościowy. Nie szanował autorytetów, przejawiając bunt przeciwko uznawanym wartościom. Jednocześnie w swoim zachowaniu sprawiał wrażenie osoby uległej, obarczającej za swe niepowodzenie otoczenie i innych ludzi.

Przeprowadzone u uczestnika badania psychiatryczne wykazały występowanie u niego zaburzenia osobowości – osobowość dysocjalną oraz zachowania wskazujące na złożoną dewiacyjność pod postacią raptofilii, pedofilii

oraz sadyzmu seksualnego. Przeżywane stresy uczestnik dotychczas rozładowywał dewiacyjnym i sadystycznym zachowaniem wobec małoletnich osób. U uczestnika istnieje przewaga impulsywności nad refleksyjnością, co wskazuje na bardzo wysokie prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego, przeciwko zdrowiu i wolności seksualnej innych osób, jeśli uczestnik nie zostanie poddany długoterminowej terapii dla sprawców przestępstw seksualnych.

Z badań psychologicznych wynika, że w przypadku uczestnika ryzyko powrotu do zachowań przestępczych ma charakter dynamiczny, uzależniony od poddania K. B. indywidualnej terapii psychoterapeutycznej skoncentrowanej na problematyce relacji interpersonalnej w warunkach stacjonarnych.

Po odbyciu kary pozbawienia wolności uczestnik planuje powrót do swojej miejscowości S. i zamieszkanie ze swoją matką. Zamierza też podjąć pracę. Liczy na pomoc najbliższych (matki i siostry) i wierzy, że potrafi zapanować nad swoimi emocjami. Deklarował gotowość podjęcia terapii w miejscu zamieszkania dotyczącej osób posiadających zaburzenia w zakresie relacji w sferze seksualnej. Zdawał sobie sprawę, że „siedzi w nim bestia”.

W czasie odbywania kary nie należał do podkultury przestępczej. Uczestniczył w różnych inicjatywach na terenie zakładu karnego, utrzymywał kontakty z najbliższymi. Relacje z osadzonymi układał z reguły poprawnie. W Zakładzie Karnym uczestniczył przez okres 3 miesięcy w grupowej terapii odwykowej od alkoholu.

Przeprowadzony w postępowaniu sądowym dowód z opinii lekarzy psychiatrów, psychologa i biegłego lekarza seksuologa oraz ustne wyjaśnienie biegłych na rozprawie, który to dowód Sąd uznał za kompleksowy, stanowczy i przekonujący stwierdzał, że terapia ambulatoryjna nie jest w stanie zapewnić uczestnikowi odpowiednio częstych spotkań terapeutycznych, przy tej wagi dysfunkcjach uczestnika.

Biegli nie rozpoznali u uczestnika choroby psychicznej w rozumieniu psychozy czy upośledzenia umysłowego. Uczestnik potrzebuje długotrwałej terapii, której nie można zapewnić mu na wolności. Przebyte do tej pory terapie są tylko początkowym cyklem, a efekty przebytych terapii są na razie nie satysfakcjonujące. Z uwagi na niski krytycyzm wobec swojego zbrojenia płciowego oraz wyraźnych cech nieprawidłowej osobowości dysocjalnej zachodzi co najmniej wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez niego, po opuszczeniu zakładu karnego, czynu zabronionego przeciwko wolności seksualnej, zagrożonych karą pozbawienia wolności o górnej granicy co najmniej 10 lat.

Sąd Okręgowy wskazał dowody, na których oparł swoje ustalenia, ocenił dowody, którym daje wiarę, oraz które są mało wiarygodne.

W dalszej kolejności analizując przepisy art. 1, art. 14 ust. 1 i 2 w/w ustawy Sąd I instancji uznał, że mając na uwadze okoliczności popełnionych czynów, za które uczestnik został skazany, stwierdzone aktualnie zaburzenia osobowości uczestnika, ich nasilenie, które sprawiają, że zachodzi co najmniej wysokie prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia przeciwko życiu, zdrowiu i wolności seksualnej, zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 10 lat, należało uznać uczestnika za osobę stwarzającą zagrożenie na podstawie art. 1 tej ustawy oraz o umieszczeniu K. B. w Krajowym Ośrodku (...). Tylko bowiem w takim miejscu, pod stałym nadzorem i kontrolą, uczestnik jest w stanie podjąć intensywną terapię posiadanych zaburzeń.

Rozstrzygnięcie to jest oparte o art. 15 tej ustawy, zaś pozostałe rozstrzygnięcia (pkt. III) art. 17 tej ustawy.

Powyższe postanowienie uczestnik zaskarżył apelacją w części, a mianowicie dotyczącej pkt. I, II i III w całości.

Postanowieniu uczestnik zarzucał naruszenie przepisów postępowania:

1. naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 13 § 2 kpc, poprzez niewskazanie konkretnych dowodów, na których Sąd się oparł ustalając stan faktyczny,

2. naruszenie art. 233 § 1 w zw. z art. 13 § 2 kpc mające wpływ na wynik sprawy, poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i dokonanie dowolnej, jego zdaniem, oceny w zakresie ustalenia przesłanek faktycznych uznania uczestnika K. B. za osobę stwarzającą zagrożenie w myśl art. 1 ustawy z 22.11.2013 r. (Dz. U z 2014 r. , poz. 24 ze zm.), która to ocena w istocie ma charakter wybiórczy i wykraczający poza swobodną ocenę całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i skutkuje stwierdzeniem , iż uczestnik jest osobą stwarzającą zagrożenie w myśl w/w ustawy .

W oparciu o powyższe zarzuty uczestnik wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku, ewentualnie o :

uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Dodatkowo uczestnik wnosił o zasądzenie na rzecz adwokata z urzędu D. K. kosztów udzielonej uczestnikowi pomocy prawnej w postępowaniu apelacyjnym, które nie zostały opłacone w całości ani w części, według norm przepisanych .

Wnioskodawca w odpowiedzi na apelację uczestnika wnosił o jej oddalenie .

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja uczestnika jest nieuzasadniona .

Uczestnik w zaskarżonej apelacji powołuje się na uchybienia przez Sąd I instancji przepisów prawa procesowego, w szczególności art. 328 § 2 w zw. z art. 13 § 2 kpc i art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Naruszenie przepisów art. 328 § 2 kpc miało , według zarzutów apelacji, polegać na tym, że Sąd nie wskazał konkretnych dowodów, na których się oparł , lecz użył sformułowania „dokumenty zalegające w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Bielsku Białej pod sygn. akt III K 23/06” oraz „, na dokumentację zawartą w teczce osobo poznawczej – akta osobowe : część (...) oraz A, głównie orzeczenie psychologiczno – penitencjarne, decyzje komisji penitencjarnej, książeczka zdrowia uczestnika”.

Zdaniem uczestnika Sąd nie odnosi się wprost do konkretnych dokumentów zawartych w w/w zbiorach, a jedynie ogólnie je przywołuje w toku podjętych ustaleń faktycznych . Sądowi chodzi głównie „ o wybrane dokumenty”. Nie analizuje, którym dowodom daje wiarę, a którym tej wiary odmawia.

W związku z tak sformułowaniem zarzutem należy zwrócić uwagę , że o uchybieniu przepisowi art. 328 § 2 kpc można mówić jedynie wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawiera danych pozwalających na kontrolę tego orzeczenia . Minimalne wymagania , jakie stawia się w art. 328 § 2 kpc , w zakresie wyjaśnienia podstawy faktycznej wyroku, polegają na wskazaniu ustalonych faktów oraz dowodów, na których oparł się Sąd i jednocześnie na wskazaniu przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej .

Błędy merytoryczne i prawne uzasadnienia mogą być przedmiotem zaskarżenia jedynie w ramach zarzutów naruszenia określonych przepisów prawa materialnego lub przepisów postępowania dotyczących rozpoznawanego sporu, a nie przez zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc , który wymaga wykazania, że kwestionowane uzasadnienie nie zawiera wszystkich elementów określonych w tym przepisie oraz wskazania wpływu zarzuconych wadliwości na wynik sprawy (por. wyrok SN z 19.10.2005r. V CK 642/04 Legalis oraz Komentarz do KC art. 328 pod red. A. Zielińskiego, Wydanie 9 Legalis).

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji w pierwszej części uzasadnienia opisując i ustalając jednocześnie część osobopoznawczą taką jak miejsce urodzenia i dotychczasowe funkcjonowanie uczestnika, a także opis jego konfliktu z prawem, a następnie skazanie go za określone czyny i przywołanie tych czynów, istotnie na karcie 103 i 104 wskazał jako dowód, dokumenty zalegające w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Bielsku Białej pod wskazaną sygnaturą. Na karcie 104 Sąd ustalając przebieg pobytu uczestnika w Aresztach Śledczych w K., K. i R. także wskazał jako środek

dowodowy dokumentację zawartą w teczce osobo poznawczej – akta osobowe część A i część (...), głównie orzeczenie psychologiczno – penitencjarne , orzeczenie komisji penitencjarnej , książeczka zdrowia uczestnika .

W tym miejscu należy wskazać , iż celem przedmiotowego postępowania uregulowanego w ustawie z 22.11.2013r. jest poddanie sprawców najpoważniejszych zbrodni z użyciem przemocy lub na tle seksualnym terapii przymusowej, po to, aby w interesie tej osoby, jak i w interesie społecznym, zapobiec popełnieniu przez nich w przyszłości, podobnych czynów, nie zaś ich represjonowanie czy ponowne ukaranie za ten czyn. W takiej sytuacji niezbędne jest wskazanie okoliczności wynikających z przesłanek opisanych w art. 1 tej ustawy .

Przytaczając wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku Białej, na podstawie którego uczestnik został skazany, Sąd I instancji jednoznacznie wskazał źródło tych ustaleń . Nie ma potrzeby, aby dodatkowo Sąd miał wskazywać numer karty, na której w opisanych aktach ten wyrok się znajduje. Istotna jest treść tego wyroku i zarzuty postawione uczestnikowi .

Przedmiotem postępowania w sprawie jest zatem merytoryczna ocena zasadności żądania wnioskodawcy, w tym przypadku Dyrektora Zakładu Karnego w R., wyrażonego w treści wniosku, złożonego na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy .

Wnioskodawca we wniosku zmierzał do wykazania okoliczności mających uzasadniać wniosek dowodami z dokumentów zebranych w aktach osobowych - ewidencyjnych część A i teczce osobo poznawczej część (...) prowadzonych dla uczestnika w związku ze stosowaniem przez niego procedury karnej wykonawczej, zawierających też opinie i postanowienia dotyczące uczestnika oraz książeczkę zdrowia uczestnika . Do wniosku dołączone zostały dowody w postaci w/w akt oraz opinie psychiatryczne i psychologiczne .

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26.01.2017 r. sygn. akt I CSK 821/14 nie publ. wskazał, iż o tym, że ustawodawca w szczególny sposób traktuje dowód z akt świadczy też art. 224 § 2 kpc . Dla zachowania standardów rzetelnego postępowania wystarczy, że osoby uczestniczące w postępowaniu zostaną poinformowane o dopuszczeniu dowodu z takich akt i że zapewniona im zostanie możliwość zapoznania się z nimi .

Podzielając w całości powyższy pogląd Sądu Najwyższego Sąd Apelacyjny wskazuje, że na rozprawie w dniu 2.02.2017 r. (k. 94 , 95 i protokół elektroniczny) Sąd Okręgowy dopuścił dowody w pkt. 2 – 6 zawierające opisane zbiory akt - protokół elektroniczny 00:03:38 – 00:04:57 .

Szczegółowe wyliczenie dokumentów , które były przedmiotem analizy biegłych stanowi także opinia biegłych lekarzy psychiatrów , lekarza seksuologa oraz psychologa na k. 52 – 53/2 oraz k. 53 – 59.

Uczestnik, który był obecny na rozprawie w dniu 2.02.2017 r. mógł zatem zapoznać się z powyższymi dokumentami, a także wymienioną opinią .

Analiza akt sprawy oraz uzasadnienia Sądu I instancji , w szczególności kart 100 – 111 wskazuje też, że Sąd I instancji w tym zakresie zarzucanych przez uczestnika uchybień się nie dopuścił .

Postępowanie , o czym była już mowa w przedmiotowej sprawie, zmierzało do ustalenia czy zachodzą przesłanki do uznania uczestnika K. B. za osobę stwarzającą zagrożenie w rozumieniu art. 1 ustawy z 22.11.2013 r. Założeniem tej ustawy jest też prowadzenie w stosunku do osób odpowiadających w/w przesłankom z art. 1 postępowania terapeutycznego mającego na celu uzyskanie poprawy stanu zdrowia i zachowania w stopniu umożliwiającym funkcjonowanie w społeczeństwie w sposób nie stwarzający zagrożenie życia , zdrowia i wolności seksualnej innych osób.

Podstawą oceny wniosku są zaburzenia aktualnie stwierdzone .

Stanowisko takie wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z 31.01.2017 r. sygn. akt I CSK 144/16 nie publ.

Środkiem dowodowym, który pozwala oprócz innych dowodów, które Sąd może przeprowadzać w celu wyjaśnienia powyższej okoliczności wymienionym w ustawie z 22.11.2013r. w art. 11 jest dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów, biegłego psychologa, a w sprawach osób z zaburzeniami preferencji seksualnych - biegłego lekarza seksuologa lub certyfikowanego psychologa seksuologa.

Przeprowadzony w przedmiotowej sprawie dowód z opinii biegłych (k. 52 – 59), a także wyjaśnienia biegłych sporządzających powyższe opinie, na rozprawie w dniu 2.02.2017 r. (k. 94/2 - 95) jednoznacznie stwierdził, że uczestnik potrzebuje terapii długotrwałej i kompleksowej. Terapie, które odbył przebywając w zakładach karnych nie są wystarczające.

Przebyte przez uczestnika w zakładach karnych terapie są dopiero pierwszym cyklem terapii. Biegli w opinii wskazywali również, że uczestnik nie wykazuje zaburzeń psychicznych w postaci upośledzenia umysłowego, natomiast wykazuje zaburzenia osobowości – osobowość dysocjalna, zespół zależności alkoholowej oraz zaburzenia preferencji seksualnych - mieszane pod postacią raptofilii oraz sadyzmu seksualnego.

Nie istnieje możliwość efektywnego poddania się uczestnika K. B. postępowaniu terapeutycznemu na wolności, a prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego jest bardzo wysokie.

Sąd I instancji precyzyjnie i logicznie wyjaśnił w oparciu o jakie dowody (opinia w/w biegłych, przebieg terapii i opinie biegłych lekarzy psychiatrów, psychologów oraz przebieg dotychczasowego odbywania kary i przebyte terapie w warunkach zakładu karnego), a także z zeznań uczestnika.

Nie naruszył przy tym reguł określonych w art. 233 § 1 kpc.

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 kpc wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął Sąd, wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu. (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 6.11.1998 r. II CKN 4/98 niepubl., a także wyrok Sądu Najwyższego z 10.04.2000 r. V CKN 17/00, OSNC 2000, nr 10, poz. 189 – Komentarz do KPC Tadeusz Ereciński LEX teza 8).

Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia, wbrew zarzutom uczestnika, poddaje się kontroli instancyjnej. Z treści tego uzasadnienia jednoznacznie wynika jaki jest aktualny stan zdrowia uczestnika, jakie zaburzenia u uczestnika występują (osobowości i preferencji seksualnych) Sąd Okręgowy szczegółowo ustala także, iż przebyte dotąd terapie, dzieląc dowód z opinii biegłych, są dopiero pierwszym etapem koniecznych terapii, które uczestnik winien przeżyć. Sąd jednoznacznie wskazuje, że stopień zagrożenia, ze względu na zaburzenia u uczestnika, popełnienia czynu zabronionego z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia przeciwko życiu i wolności seksualnej zagrożonych karą pozbawienia wolności, których górna granica wynosi 10 lat, jest bardzo wysokie (k. 110 – 111). To zaś zgodnie z art. 14 ust. 3 w zw. z art. 15 ustawy z 22.11.2013 r. uzasadniało treść wydanego postanowienia, tj. umieszczenie K. B. w Krajowym Ośrodku (...). Aczkolwiek nie było to przedmiotem zarzutu apelacji, to należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 23.11.2016 r. K 6/14 (Dz. U z 2016 r. poz. 2205, OTK-A z 2016 r., poz. 98) uznał, że objęte jego badaniem i wymienione w sentencji tego wyroku przepisy art. 1, 2 ust. 3, 9, 11, 14 ust. 1, ust. 2 i ust. 3, 15 ust. 1 zd. 1, 19 ust. 3 oraz 25 są zgodne z Konstytucją.

Sąd Okręgowy dokonując oceny prawidłowo zgromadzonego materiału dowodowego poddał go analizie, dokonał wszechstronnego rozważenia, na k. 107 – 108. Uzasadnienie wskazuje jakim dowodom dał wiarę, a jakim nie (odmówił wiary w części zeznaniom uczestnika).

Sąd Apelacyjny ustalenia Sądu I instancji oraz ocenę prawną podziela w pełni i przyjmuje za własną.

Wbrew zarzutom apelacji zarówno wnioskodawca jak i Sąd I instancji nie pominęli w swoich rozważaniach sposobu funkcjonowania uczestnika w warunkach zakładu karnego.

Sąd Okręgowy analizował okoliczności zaangażowania uczestnika w zajęciach grupowych ART, jego udział w spotkaniach grupy teatralnej, wypowiedzi kierowane podczas terapii.

Fakty te jednak nie dyskredytują ustaleń, że uczestnik jest osobą z zaburzeniami osobowości, że występuje u niego osobowość dysocjalna, zespół zależności alkoholowej oraz zaburzenia preferencji seksualnych - mieszane pod postacią raptofilii oraz sadyzmu seksualnego. Jednocześnie, że uczestnik jest bezkrytyczny wobec popełnionych przestępstw.

Powyższa analiza pozwala Sądowi Apelacyjnemu uznać, że i ten zarzut apelacji – naruszenia art. 233 § 1 kpc jest chybiony.

Mając te wszystkie okoliczności na uwadze, na podstawie art. 385 kpc, apelację uczestnika jako nieuzasadnioną należało oddalić w całości.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podst. art. 108 § 1 kpc w zw. z § 2, § 14 ust. 1 pkt. 3, § 4 pkt. 3, § 16 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. Dz.U z 2016 r., poz. 1714 ze zm. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

SSA Grażyna Demko SSA Jan Dela del.SO Barbara Frankowska